

۱
به نام خداوند پاکى و مهربانى

سکه شناسى شاهان هخامنشى

تأليف:

يوسف تيمورى

پازينه يادآور پاكي هاست

موسسه فرهنگی انتشاراتی پازینه

میدان انقلاب، اول خیابان کارگر جنوبی، بن بست گشتاسب، شماره ۴ طبقه همکف
تلفکس: ۶۶۹۶۱۵۲۲ و ۶۶۹۷۵۲۴۶-۷ تلفن همراه: ۰۹۱۲-۱۰۵۴۰۹۸

www.pazine.ir

چاپ اول: ۱۳۹۳

تمامی حقوق این اثر محفوظ است

نام کتاب: سکه شناسی شاهان هخامنشی

مؤلف: یوسف افتخاری

بیتوگرافی: گلپا گرافیک

تألیف و صحافی: سپید

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۵۰۰ ریال

شابک: 978-600-180-072-6

سرشناسه: افتخاری، یوسف، ۱۳۶۲ -

عنوان و نام پدیدآور: سکه شناسی شاهان هخامنشی / یوسف افتخاری

مشخصات نشر: تهران: پازینه، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۸۰ ص:، مبر (بخشی رسی).

شابک: 978-600-180-072-6

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: سکه های هخامنشی

موضوع: سکه شناسی -- ایران

رده بندی کنگره: ۳۷۶۴CT/الف.۷ س. ۸ ۱۳۹۳

رده بندی دیویی: ۷۳۷/۴۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۸۷۹۳۸

هرگونه استفاده تجاری و بازرگانی از این کتاب اعم از بازنویسی، خلاصه سازی، تصویر برداری، فرهنگ الکترونیکی، لوح فشرده و استفاده در شبکه های الکترونیکی و بزرگ راههای اینترنتی و اینترنتی و نظایر آن و بطور کلی هر نوع تکثیر کلی و یا جزئی ممنوع و قابل پیگرد قضایی است.

مقدمه

سکه‌های شاهی هخامنشی که شامل سکه‌های دریک زرین و سکه‌های شکل سیمین می‌شوند نخستین سکه‌هایی هستند که در ایران ضرب شده‌اند. از آن‌جا که طرح روی این سکه‌ها بیشتر تصویر تمام‌قد پادشاه هخامنشی است که سبب بسیار کوچک شدن چهره می‌گردد و همچنین به سبب ساییدگی و کوچک بودن این سکه‌ها تشخیص و تمایز سکه‌های یک حکمران هخامنشی از سایرین تا به حال برای محققان ممکن نمی‌نمود. بنابراین نیاز فراوانی به آن بود که با استفاده از تصاویری از سکه‌های باکیفیت بالا به این امر همت گماشته شود. تصاویر کتابی که پیش از این در دسترس محققان قرار می‌گرفت، عمدتاً از ۴۰۰۰ تصویر سکه‌های باکیفیت انتخاب شده‌اند. مرحله‌ای که در این کتاب به آن پرداخته شده، برای نخستین بار با استاندارد و مقایسه‌ی سکه‌های ساتراپی و استان‌های مختلف هخامنشی که تصویر شاهان هخامنشی را بر خود داشتند، به انتساب سکه‌های یک‌یک آن‌ها پرداخته شود که حاصل این پژوهش در فصل اول و دوم آمده است.

در فصل سوم نیز به تقسیمات دریک و شکل پرداخته شده است. تقسیمات (اجزاء کوچک‌تر) دریک و شکل نیز برای نخستین بار به طور کامل در این فصل طبقه‌بندی شده‌اند.

گرچه سکه‌هایی که در فصل چهارم بررسی شده‌اند، زمانی پس از دوره‌ی هخامنشی ضرب شده‌اند ولی از آن‌جا که در علم سکه‌شناسی ایران و تقلیدهایی بسیار نزدیک از دریک‌های هخامنشی‌اند لازم دیده شد که در فصل پنجم، داگانه مطالعه شوند.

در نهایت لازم می‌دانم از خانم دکتر مریم درژم‌خوی که زحمت باربینی این کتاب را بر عهده داشتند سپاس‌گذاری نمایم.

تقدیم به

پدر و مادر عزیز از خانم

www.ketab.ir

فهرست مطالب

مقدمه

- ۱- انتساب سکه‌های شاهی ۱
- ۲-۱- مقایسه سکه‌های شاهی با سکه‌های ساتراپی و سنگ‌نگاره‌ها ۵
- ۱-۱-۱- اریوش یکم ۵
- ۱-۲-۱- سدابارش ۶
- ۱-۲-۳- اریوش دوم ۶
- ۱-۲-۴- اردشیر یکم ۷
- ۱-۲-۵- اردشیر دوم ۸
- ۱-۲-۶- داریوش یکم ۹
- ۱-۲-۷- داریوش یکم ۱۱
- ۳-۱- دستاویزهایی برای انتساب سکه‌های هخامنشی ۱۲
- ۱-۳-۱- سکه‌های ساتراپی (شهری) ۱۳
- ۱-۳-۲- سنگ‌نگاره‌ها ۱۳
- ۱-۳-۳- سلاح دست راست ۱۳
- ۱-۳-۴- پوشش ۱۴

۱۴	۱-۳-۴-۱-پاپوش.....
۱۵	۱-۳-۴-۲-شلوار.....
۱۵	۱-۳-۴-۳-تن پوش.....
۱۹	۱-۳-۴-۴-تاج.....
۲۰	۱-۴-انتخاب سکه ها.....
۲۴	۲-دریک شکل.....
۲۴	۲-۱-داریوش یک.....
۳۲	۲-۲-داریوش خشایارشا.....
۳۵	۲-۳-اردشیر یکم.....
۳۸	۲-۴-داریوش دوم.....
۴۰	۲-۵-کوروش جوان.....
۴۳	۲-۶-اردشیر دوم.....
۴۶	۲-۷-اردشیر سوم.....
۵۰	۲-۸-ارشک.....
۵۳	۲-۹-داریوش سوم.....
۵۶	۳-تقسیمات کوچک تر دریک و شکل.....
۶۴	۴-تقلیدهایی از سکه های هخامنشیان.....

۴-۱- دودریک‌های با تصویر پشت غیر از امواج ۶۵

۴-۲- دودریک‌های با تصویر پشته غیر از امواج ۶۷

۴-۳- دریک‌های تقلید شده از سکه‌های داریوش سوم ۶۷

۴-۴- دریک تقلید شده از سکه‌های اردشیر سوم ۶۸

منابع ۷۰